

af den ærede Ordfører for Flertallet (Fr. Petersen), en Kendsgerning, at der langt fra er saa stor Distance nu, kirkeligt set, mellem det Parti, det ærede Medlem er Ordfører for, og de Partier, der have sluttet sig sammen som Flertal i Fællesudvalget, og ikke blot kan jeg henholde mig til den ærede Ordførers Udtalelser, men ogsaa til det ærede Medlems egne Udtalelser. Det blev jo bogstavelig talt til sidst saadan under hans Argumentation, at al Realitet svandt bort. Derimod skulde der formelt hævdes visse Punkter, hvortil det ærede Medlem kunde henvise og sige: Vi opgav ikke alt. Hvad betyder det, naar det ærede Medlem siger, at Spørgsmaalet om en Forfatning ikke er opgivet? Jeg vil vove at sige, at det er af det ærede Medlem helt opgivet. Hvad vil det dog sige at sætte en Paragraf ind i en Lov, der siger til en Minister, at han kan, om han vil, gøre det eller det eller lade det være? Betyder Spørgsmaalet om en Kirkeforfatning noget saa fundamentalt, som det ærede Medlem har udtalt tidligere, saa kan man ikke nøjes med noget saadant. Nej, men der kunde blive saa meget tilbage, at det ærede Medlem en Gang i Effertiden kunde henpege derpaa og sige: Se, jeg har holdt mig. Men dette betyder i kirkelig Henseende ikke noget. Om det betyder noget politisk, vil jeg overlade til ham selv at bedømme. Har han nogen Glæde af at tro dette, vil jeg saamænd ikke tage den Glæde fra ham.

Det ærede Medlem var Spaamand og paatog sig allerede nu at udtale Historiens Dom. Ja, jeg maa jo sige, at den Frimodighed, et Menneske kan være i Besiddelse af, undertiden er saa stor, at den egentlig ikke kan maales.

Jeg vil imidlertid gaa Fremtiden i Møde og ikke være bange for den Historiens Dom, der kommer. Uden at jeg vil foregribe noget i saa Henseende, tror jeg, at det ærede Medlem ser ikke ret, naar han former Historiens Dom, som han gjorde for et Øjeblik siden. Naar en saadan Sag som den foreliggende behandles i den danske Rigsdag, saa er det klart, at den Minister, der paa Ministeriets og Regeringens Vegne fører denne Sag, aldrig kommer udenom sit Ansvar; men det gøre ej heller de, der støtte et Forslag, som denne Minister kan

tage imod. Denne Fordeling, denne Nuancering af Ansvar, som det ærede Medlem søgte at fremføre for et Øjeblik siden, synes jeg ikke hører til, ikke passer i en Forsamling af fuldt ud ansvarlige Mænd. Enhver bærer sit Ansvar fuldt og helt. Der er ikke Tale om, at man kan sige: Den har 10 Gange Ansvar, og den har 1 Gang Ansvar, nej, vi have Ansvar alle med hinanden. Derfor maa det ærede Medlem ikke se paa mig alene; hvad enten nu det ærede Medlem vil forlyste sig med Synet af Sejrskaaben — den maa jo være stor, saa den kan komme over alle dem, der stemme for —, eller han fremdeles vil forlyste sig med at se paa en Flok, der er afført alle Klædningsstykker, saa kan man være sikker paa, at en enkelt bliver der ikke at se paa, men der bliver mange.

Jeg havde, som sagt, haabet, at dette Ordskifte kunde have været undgaaet. Jeg har ikke haft nogen Tanke om, at jeg i Dag her i Tinget skulde have taget Ordet uden for alene at kunne takke Flertallet i Fællesudvalget for dets Indstilling. Hvis det ærede 2det Medlem for 3die Kreds (Holstein-Holsteinborg) ikke havde været saa opsat paa, jeg tror dreven af en noget vildledt politisk-taktisk Følelse, at fremstille denne Sag som ren politisk, at opstille et Billede af, hvad det kunde betyde for andre politiske Sager, om man her havde faaet en anden Konstellation, hvor Højre og Venstre vare gaaede sammen, men havde holdt sig til sin kirkelige Følelse og sit kirkelige Instinkt, saa synes jeg, at vi kunde have sluttet disse Forhandlinger paa en smukkere og værdigere Maade, end det nu er sket.

Holstein-Holsteinborg: Jeg maa jo takke den højtærede Minister, fordi han dog tillægger mine Udtalelser saa megen Vægt, at han har villet svare mig. Det blev jo pointeret paa en saadan Maade, at der egentlig bagved laa, at jeg maatte føle mig taknemmelig derover, og jeg udtaler min Taknemmelighed derfor.

Det er blevet pointeret baade af den ærede Ordfører for Flertallet og ligeledes nu af den højtærede Minister, at Distancen mellem Indstillingerne i Virkeligheden ikke er saa stor; naar man ret saa paa de to Indstillinger, saa var det jo saaledes, at om end de ikke falde sammen, saa ligge de